

JAN PAYNE - ČESKÁ VIZE

(*1953) lékař, etik, filosof, Praha

zveřejněno v Kavárně iDNES.cz ve čtvrtek 17. září 2009

- 1) přísné oddělení soukromé a veřejné sféry
sféry soukromého a veřejného splývají v každém totalitním režimu
důsledkem je důraz na individualismus
- 2) kvalitní zákon o politických stranách
při poměrném zastoupení se snadno dostanou k moci lidé špatní
při většinových volbách zůstává jen povrchní znalost osob
- 3) zamezit veškerými prostředky korupci na všech úrovních
základem fungujícího kapitalismu není soukromé vlastnictví,
ale konkurence podle pravidel (fair play)
- 4) vymahatelnost práva
je třeba zavést důvěru občanů v soudy
je třeba oddělit tři moci (Aristotelés, Montesquieu)
jedinou cestou k tomu je přímá volba prezidenta a přímá volba soudců!
- 5) změna školství bezprostředně spočívající v konkurenci škol mezi sebou
peníze jdou důsledně za žákem již od obecné školy
tudíž rodiče rozhodují o tom, která škola je kvalitní a která nikoliv
volnost ve výukových programech
- 6) finanční spoluúčast studentů na studiu univerzitním
povede k motivaci studentů ke studiu i k širším možnostem škol
- 7) adekvátní odměna učitelů na všech úrovních čili zhruba zdvojnásobení
profesor a poslanec má stejný plat
- 8) změna struktury vzdělávání spočívající ve změněných důrazech:
obecně: divergentní místo konvergentního myšlení čili rozvoj kreativity
 - a) problémové myšlení místo dovednosti počítání příkladů
matematika zaměřená na otázky, záhady či hádanky
 - b) kritické myšlení spočívající ve schopnosti vést dialog a argumentovat
znalost falešných argumentů a argumentace proti přesile
takto například dějepis
 - c) etické myšlení spočívající v hodnocení konkrétních událostí a příhod
nikoliv znalost kodexů
nikoliv systémy etiky
 - d) muzické myšlení spočívající v porozumění uměleckým dílům
nutnou součástí musí být též vlastní tvořivost
 - e) znalost živých jazyků
důraz na paradigmatické věty a nikoliv na gramatická pravidla
důraz na schopnost postihnout význam a smysl textu
 - f) znalost lidského těla, jeho chorob a také duševních zákonitostí
místo rozvláčné memorování mineralogie, zoologie, botaniky

ČESKÁ VIZE = deset nejdůležitějších hodnot, na kterých by měla stát budoucnost naší společnosti
KRÁTKÁ (cca 40 řádků, 1 strana A4) **ESEJ** (sloupek, črta, úvaha, reflexe, komentář, dialog, výzva,
poselství, zpráva, dopis, návod, kuchařka, seznam, grafika...) formulovaná pro závěrečný díl ročního
cyklu diskusí **KABINET HAVEL – Úsvit v Čechách**, který se uskuteční 19. listopadu 2009 v Brně.